

A2.15 Il governo e le elezioni

- Conosci le principali istituzioni governative del paese.
- Elezioni e voto

Lo Stato	<i>(Państwo)</i>	Il cittadino	<i>(Obywatel)</i>
Il Governo	<i>(Rząd)</i>	La legge	<i>(Prawo)</i>
Il Parlamento	<i>(Parlament)</i>	Il giudice	<i>(Sędzia)</i>
L'Unione Europea	<i>(Unia Europejska)</i>	Le elezioni	<i>(Wybory)</i>
Il partito politico	<i>(Partia polityczna)</i>	Governare	<i>(Rządzić)</i>
La politica	<i>(Polityka)</i>	Votare	<i>(Głosować)</i>
L'amministrazione	<i>(Administracja)</i>	La democrazia	<i>(Demokracja)</i>
Il presidente	<i>(Prezydent)</i>	L'esercito	<i>(Armia)</i>
Il Primo Ministro	<i>(Premier)</i>	La guerra	<i>(Wojna)</i>
Il sindaco	<i>(Burmistrz)</i>		

1. Zeskanuj kod QR, aby obejrzeć video, lub przeczytaj tekst.

Nelle Marche si vota la domenica e il lunedì in orari diversi. L'**elettore** va al seggio con un documento valido e la **tessera elettorale**. Si può scegliere il **Presidente** e una lista collegata, oppure solo una lista, ma non è permesso il voto disgiunto. Si possono scrivere una o due preferenze per un **consigliere** regionale; se sono due, *devono* essere di genere diverso.

W regionie Marche głośnie się w niedzielę i w poniedziałek, w różnych godzinach. Wyborca idzie do lokalu wyborczego z ważnym dokumentem tożsamości i kartą wyborczą. Można wybrać Prezydenta i powiązaną listę albo tylko jedną listę, ale głosowanie rozdzielne nie jest dozwolone. Można wpisać jedną lub dwie preferencje na radnego regionalnego; jeśli są dwie, muszą dotyczyć osób różnej płci.

1. Quali documenti deve portare l'elettore al seggio?
 - a. Solo un documento d'identità valido
 - b. Un documento d'identità valido e la tessera elettorale
 - c. Il passaporto senza tessera elettorale
 - d. Solo la tessera elettorale
2. Cosa succede se si vota per il presidente tracciando il suo nome?
 - a. Il voto conta solo per il presidente e non per la lista
 - b. Il voto vale anche per la lista collegata
 - c. Il voto è annullato
 - d. Il voto vale solo per la lista
3. Qual è la regola per scrivere due preferenze per i consiglieri regionali?
 - a. Devono essere per due liste diverse
 - b. Devono essere entrambe per il candidato presidente
 - c. Devono essere dello stesso genere
 - d. Devono essere di genere diverso

1-b 2-b 3-d

2. Gramatyka: Czasy przeszłe (podsumowanie)

Podsumowanie trzech poznanych czasów przeszłych: *passato prossimo*, *imperfetto*, *trapassato prossimo*

Tempo (Czas)	Uso (Użycie)	Esempio (Przykład)
Imperfetto (<i>Imperfetto</i> (czas przeszły niedokonany))	Abitudine o contesto passato (<i>Nawyki lub tło w przeszłości</i>)	Io votavo sempre lì (<i>Ja zawsze tam głosowałem/am</i>)
	Descrizione o azione non conclusa (<i>Opis lub czynność niezakończona</i>)	Il sindaco parlava spesso con noi (<i>Burmistrz często z nami rozmawiał</i>)
Passato prossimo (<i>Passato prossimo</i> (czas przeszły dokonany))	Azione passata e conclusa (<i>Czynność w przeszłości, zakończona</i>)	Ieri io ho votato al seggio (<i>Wczoraj głosowałem/am w lokalu wyborczym</i>)
	Evento specifico nel passato (<i>Konkretne wydarzenie w przeszłości</i>)	Lei ha parlato con il presidente (<i>Ona rozmawiała z prezydentem</i>)
Trapassato prossimo (<i>Trapassato prossimo</i> (czas zaprzeszy))	Azione passata anteriore a un'altra (<i>Czynność wcześniejsza od innej w przeszłości</i>)	Io avevo votato prima del discorso (<i>Ja zagłosowałem/am przed przemówieniem</i>)
	Evento precedente a un altro passato (<i>Wydarzenie wcześniejsze od innego w przeszłości</i>)	Noi avevamo deciso prima delle elezioni (<i>My zdecydowaliśmy przed wyborami</i>)

- Quando vivevo a Roma, _____ sempre nel mio quartiere.
a. *ho votato* b. *votai* c. *avevo votato* d. *votavo*
- Ieri il sindaco _____ con i cittadini in piazza.
a. *aveva parlato* b. *parlò* c. *parlava* d. *ha parlato*

1. *votavo* 2. *ha parlato*

Przepisz zwroty

- ((andare) imperfetto) Ogni domenica, quando abitavo a Roma, (andare) al mercato con mia sorella.

(*W każdą niedzielę, kiedy mieszkalem/am w Rzymie, chodziłem/am na targ z moją siostrą.*)
- ((fare/tornare) passato prossimo) Ieri sera (fare) la spesa e poi (tornare) a casa in autobus.

(*Wczoraj wieczorem zrobiłem/am zakupy, a potem wróciłem/am do domu autobusem.*)
- ((aspettare/chiedere)) Mentre noi (aspettare) l'autobus, un signore ci (chiedere) un'informazione.

(*Kiedy czekaliśmy na autobus, pewien pan poprosił nas o informację.*)

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj elementy o powiązonym znaczeniu.

a. La democrazia	1. una norma dello Stato
b. La legge	2. quando si sceglie chi governa
c. Il Parlamento	3. il luogo dove si fanno le leggi
d. Le elezioni	4. il governo del popolo

a-4 b-1 c-3 d-2

2. Ogłoszenie Urzędu Gminy: wybory regionalne i dokumenty (Audio dostępne w aplikacji)

Wypełnij luki: cittadini, Presidente, partiti, Consiglio, elezioni, votare

Il Comune informa che per le prossime _____ regionali i _____ possono _____ domenica dalle 7 alle 23 e lunedì dalle 7 alle 15. Per entrare al seggio servono un documento d'identità valido e la tessera elettorale. Chi non ha la tessera o non ha più spazio per i timbri può richiederne una nuova all'Ufficio Elettorale.

Prima di votare è utile leggere i programmi dei _____ politici. Il _____ della Regione e il _____ regionale vengono scelti con il voto. Per informazioni su orari e sedi dei seggi, consultare il sito del Comune o chiamare l'URP.

Urząd informuje, że w nadchodzących wyborach regionalnych obywatele mogą głosować w niedzielę od 7:00 do 23:00 oraz w poniedziałek od 7:00 do 15:00. Aby wejść do lokalu wyborczego, potrzebny jest ważny dokument tożsamości i karta do głosowania. Osoba, która nie ma karty albo nie ma już miejsca na stemple, może poprosić o nową w Biurze Wyborczym.

Przed głosowaniem warto zapoznać się z programami partii politycznych. Przewodniczący regionu oraz rada regionalna są wybierani w głosowaniu. Informacje o godzinach i lokalizacjach lokali wyborczych można znaleźć na stronie Urzędu lub dzwoniąc do URP.

1. Quali documenti servono per votare e cosa può fare una persona se non ha la tessera elettorale o non ha più spazio per i timbri?
-

3. Posłuchaj fragmentu audio i zaznacz, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe.

- La speaker ha intenzione di andare a votare alle elezioni del suo comune.
Secondo la speaker, il Governo approva le leggi in Italia.
La speaker dice che in televisione si parla anche dell'Unione Europea.

Prawda Fałsz

☐	☐
☐	☐
☐	☐

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Quando vivo a Milano, io _____ sempre
nello stesso seggio per le elezioni comunali. *(Kiedy mieszkałem w Mediolanie, zawsze
głosowałem w tym samym lokalu wyborczym
podczas wyborów samorządowych.)*
- a. votava b. votai c. ho votato d. votavo
2. Durante la campagna elettorale, noi _____
spesso dopo il lavoro e poi ne parlavamo con gli amici. *(Podczas kampanii wyborczej często
głosowaliśmy po pracy, a potem
rozmawialiśmy o tym z przyjaciółmi.)*
- a. votiamo b. votavamo c. votavamo? d. abbiamo votato
3. Da studente, tu _____ per la prima volta e ti
informavi sui partiti politici. *(Jako student głosowałeś po raz pierwszy i
informowałeś się o partiach politycznych.)*
- a. votavi b. voti c. hai votato d. votasti

1. votavo 2. votavamo 3. votavi

5. Preczytaj dialog i odpowiedz na pytania

- Scrutatrice:** *Buongiorno, per favore mostrarmi la carta d'identità e la tessera elettorale.
(Dzień dobry, proszę pokazać dowód tożsamości i kartę do głosowania.)*
- Cittadino:** *Buongiorno... ho la tessera, ma ho dimenticato la carta d'identità a casa.
Posso votare lo stesso?
(Dzień dobry... mam kartę do głosowania, ale zostawiłem dowód tożsamości w domu.
Czy mimo to mogę zagłosować?)*
- Scrutatrice:** *Mi dispiace, senza documento non è possibile votare. Può tornare oggi con la
carta d'identità o con il passaporto.
(Przykro mi, bez dokumentu nie można głosować. Można wrócić dziś z dowodem
tożsamości albo z paszportem.)*
- Cittadino:** *Va bene, torno subito allora. Le elezioni finiscono alle 23, giusto?
(Dobrze, zaraz wrócę wtedy. Wybory kończą się o 23, prawda?)*
- Scrutatrice:** *Sì, il seggio è aperto fino alle 23. La aspettiamo così potrà votare.
(Tak, lokal jest otwarty do godziny 23. Czekamy na pana, żeby mógł pan zagłosować.)*

1. Qual è il problema del cittadino al seggio e cosa decide di fare?

2. Nella conversazione si parla di "votare". Come si chiama l'evento durante il quale si vota?

6. Odpowiedz na pytania, używając słownictwa z tego rozdziału.

Di solito si vota in... / L'ultima volta ho votato/perché... / Secondo me è importante perché...

1. Nel tuo paese, come funziona un'elezione: chi può votare e dove si vota di solito?
-
2. Racconta brevemente l'ultima volta che hai votato o seguito delle elezioni: perché era importante e cosa è successo dopo.
-

7. WhatsApp

Ciao! Sono **Sara**. Domenica ci sono le **elezioni** regionali e oggi ho controllato: la mia **tessera elettorale** è piena, devo rinnovarla al **Comune**.

Tu hai già controllato? Io posso passare domani mattina verso le 9. Hai un documento valido? La scorsa volta ho aspettato tanto in fila...

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Ho controllato ieri e la tessera è... / Domani mattina posso venire alle 9, va bene per te? / La scorsa volta ho aspettato molto, quindi preferisco arrivare...*

Ważne czasowniki	Parlare (mówić)	Votare (głosować)	Informare (informować)
	Trapassato prossimo	Imperfetto	Imperfetto
io	avevo parlato	votavo	informavo
tu	avevi parlato	votavi	informavi
lui/lei	aveva parlato	votava	informava
noi	avevamo parlato	votavamo	informavamo
voi	avevate parlato	votavate	informavate
loro	avevano parlato	votavano	informavano